

POSTANOWIENIE

Poznań, dnia 26 lutego 2018r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu w Wydziale III Karnym

w składzie:

Przewodniczący: SSO Dorota Biernikowicz

Protokolant: sędzia przewodnicząca

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Poznaniu – Jacka Derdy

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 26 lutego 2018r.

sprawy **skazanego G. P. (1)**,

syna A. i H. z domu R., urodzonego (...) w L.

na skutek wniosku skazanego o wydanie wyroku łącznego

w przedmiocie umorzenia postępowania

postanawia

1. na podstawie art. 572 k.p.k. w zw. z art. 85 a contrario k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. oraz art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015r., poz. 396) umorzyć postępowanie o wydanie wobec skazanego G. P. (1) wyroku łącznego;
2. na podstawie art. 632 pkt 2 k.p.k. i art. 626 § 1 k.p.k. kosztami postępowania obciążyć Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

W dniu 23.01.2018r. do Sądu Okręgowego w Poznaniu wpłynął wniosek skazanego G. P. (1) o wydanie wobec niego wyroku łącznego. Skazany wskazał, że wnosi o wydanie wyroku łącznego poprzez połączenie kar wymierzonych w sprawach III K 161/10 oraz III K 51/09 i wymierzenie najkorzystniejszej dla niego kary łącznej z zaliczeniem okresów odbytej dotąd kary.

Działając na podstawie art. 570 k.p.k. z urzędu Sąd ustalił w postępowaniu o wydanie wyroku łącznego, że G. P. (1) został skazany następującymi prawomocnymi wyrokami:

1. Sądu Rejonowego w Lesznie z dnia 27.02.2013r. (prawomocny od dnia 08.10.2013r.) o sygn. akt **II K 187/12** za:
 - przestępstwo z art. 217 § 1 k.k. popełnione w dniu 23.06.2010r. na karę 2 miesięcy pozbawienia wolności,
 - przestępstwo z art. 190 § 1 k.k. popełnione w dniu 23.06.2010r. na karę 7 miesięcy pozbawienia wolności,

przy czym w miejsce kar jednostkowych pozbawienia wolności wymierzono skazanemu łączną karę 8 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres próby 3 lat, na podstawie art. 71 § 1 k.k. wymierzono karę grzywny w wymiarze 200 stawek dziennych po 10 zł jedna stawka, zaliczono na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet kary grzywny okres tymczasowego aresztowania 84 dni od dnia 25.06.2010r. do dnia 16.09.2010r., w dniu 23.12.2013r. wykonano w całości karę grzywny, natomiast nie zarządzono wykonania kary pozbawienia wolności;

2. Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 18.11.2015r. o sygn. akt **III K 161/10** za ciąg przestępstw z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. popełnionych w okresie od dnia 11.11.2017r. do dnia 10.01.2008r. na karę 3 lat pozbawienia wolności, na poczet której zaliczono skazanemu okres zatrzymania i tymczasowego aresztowania od dnia 18.06.2008r do dnia 18.05.2010r. oraz karę grzywny w wymiarze 200 stawek dziennych po 30 zł jedna stawka, a skazany wykonał w/w karę pozbawienia wolności w całości w okresie od 19.12.2016r. do dnia 19.01.2018r..

Z informacji o skazanym z Krajowego Rejestru Karnego i opinii o skazanym z ZK R. wynika, że G. P. (1) nie został skazany innymi wyrokami, niż wymienione powyżej, poza tym żaden z wymienionych wyroków nie uległ uchyleniu lub zmianie. Jak wynika z opinii o skazanym z dnia 06.02.2018r. skazany odbywał do dnia 19.01.2018r. karę 3 lat pozbawienia wolności orzeczoną w sprawie III K 161/10 i jak wynika z wydruku z NOE SAD i w/w opinii wykonał w całości w/w karę pozbawienia wolności orzeczoną w sprawie III K 161/10.

Nadto zaznaczyć należy, iż kara pozbawienia wolności orzeczona w sprawie II K 187/12 nie została zarządzona do wykonania, a upłynął już okres próby i okres 6 miesięcy po upływie okresu próby, nadto skazany wykonał karę grzywny w sprawie II K 187/12. Skazanie w sprawie II K 187/12 zatem figuruje nadal w informacji z Krajowego Rejestru Karnego jako niezatarte, mimo, iż upłynął już okres próby w tej sprawie i okres 6 miesięcy po upływie okresu próby (uiszczono karę grzywny) i nie zarządzono wykonania tej kary pozbawienia wolności we wskazanym okresie, natomiast w związku z brzmieniem przepisów art. 78 § 1 i 1b k.k. oraz art. 108 k.k., skazanie to nie jest obecnie zatarte z uwagi na kolejne skazanie w sprawie III K 161/10.

Poza wymienionymi wyżej dwoma prawomocnymi wyrokami, G. P. (1) został skazany nieprawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 30.06.2017r. sygn. akt III K 51/09, przy czym w w/w sprawie trwa postępowanie międzyinstancyjne – w lutym 2018r. po sporządzeniu uzasadnienia pisemnego wyroku m.in. na wniosek oskarżonego G. P. (1) i jego obrońcy doręczono odpis wyroku z uzasadnieniem i jak oświadczył obrońca skazanego na posiedzeniu, zamierza złożyć apelację od w/w wyroku.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W związku ze zmianą od 01 lipca 2015 roku przepisów ustawy Kodeks karny, w tym przepisów rozdziału IX odnośnie kary łącznej, na wstępie zaznaczyć należy, że przepisy art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 roku o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r., poz. 396) uregulowały kwestię tzw. intertemporalną, to jest wyłączyły stosowanie przepisów rozdziału IX Kodeksu karnego w nowym brzmieniu, a więc przepisów dotyczących nowych zasad orzekania kary łącznej w wyroku łącznym do spraw, w których połączeniu podlegałyby wyłącznie kary prawomocnie orzeczone przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 20 lutego 2015 roku. Zgodnie z tym przepisem – przepisów rozdziału IX ustawy Kodeks karny, w brzmieniu nadanym ustawą nowelizującą Kodeks karny, nie stosuje się do kar prawomocnie orzeczonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, chyba że zachodzi potrzeba orzeczenia kary łącznej w związku z prawomocnym skazaniem po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy. Ocena czy zachodzi taka potrzeba, powinna zostać dokonana według znowelizowanych przepisów rozdziału IX Kodeksu karnego. Jeżeli zatem zgodnie z tymi przepisami należałoby połączyć karę orzeczoną prawomocnie po 30 czerwca 2015 roku z karą (karami) orzeczonymi prawomocnie przed tą datą, to należy na podstawie art. 4 § 1 k.k. rozstrzygnąć czy stosować dalej przepisy rozdziału IX Kodeksu karnego w nowym brzmieniu, czy też w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 czerwca 2015 roku.

Powyższe oznacza, że przepisy art. 85 i następnego k.k. w nowym brzmieniu obowiązującym od 1 lipca 2015 roku teoretycznie miałyby zastosowanie w niniejszej sprawie do skazanego G. P. (1), ponieważ wyrok skazujący w sprawie o sygn. akt III K 161/10 zapadł wobec skazanego już po wejściu w życie przepisów art. 85 i nast. k.k. w nowym brzmieniu. Tym samym stwierdzić należy na wstępie, że w stosunku do skazanego w niniejszym postępowaniu można by teoretycznie stosować zarówno przepisy art. 85 i nast. k.k. w nowym brzmieniu, tj. obowiązującym od 01 lipca 2015 roku, jak i w starym brzmieniu, tj. obowiązującym przed 1 lipca 2015 roku, jednak tylko w sytuacji, gdyby te ostatnie przepisy, czyli sprzed 1 lipca 2015 roku, okazały się względniejsze dla skazanego w rozumieniu art. 4 § 1 k.k. Skoro zatem na skutek wejścia w dniu 1 lipca 2015 roku w życie ustawy z dnia 20 lutego 2015 roku o zmianie

ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015r., poz. 396) zmianie uległy przepisy Kodeksu karnego normujące zasady orzekania kar łącznych, w tym wyrokiem łącznym, Sąd musiał rozważyć, jaki stan prawny winien znaleźć zastosowanie w sprawie skazanego G. P. (1). Zgodnie z cytowanym wyżej art. 19 wymienionej wyżej ustawy nowelizacyjnej, przepisów rozdziału IX ustawy kodeks karny, w brzmieniu nadanym ustawą nowelizującą kodeks karny, nie stosuje się do kar prawomocnie orzeczonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, chyba że zachodzi potrzeba orzeczenia kary łącznej w związku z prawomocnym skazaniem po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy. Równocześnie według art. 4 § 1 k.k., jeżeli w czasie orzekania obowiązuje ustawa inna niż w czasie popełnienia przestępstwa, stosuje się ustawę nową, jednakże należy stosować ustawę obowiązującą poprzednio, jeżeli jest względniejsza dla sprawcy. Rzeczą Sądu wyrokującego w niniejszej sprawie było zatem rozstrzygnięcie, który z wymienionych przepisów statuuje normę właściwą dla rozstrzygnięcia kwestii intertemporalnej w sprawie G. P. (1). Zdaniem Sądu rozstrzygnięcie powstałego w niniejszej sprawie problemu intertemporalnego powinno nastąpić w oparciu o art. 4 § 1 k.k., przemawia bowiem za tym ugruntowana w orzecznictwie wykładnia tego przepisu (i to jeszcze w czasie obowiązywania Kodeksu karnego z 1969 r.), z którą Sąd w tym składzie zgadza się, a zgodnie z którą ma on niewątpliwie zastosowanie także w sytuacjach orzekania o karze łącznej, również w wyroku łącznym. W świetle powyższego rozważyć zatem należało, czy w stosunku do skazanego - z uwagi na okoliczność, iż wyrok Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 19.11.2015 roku sygn. akt III K 161/10 zapadł wobec niego już po wejściu w życie przepisów art. 85 i nast. k.k. w nowym brzmieniu - zachodzi potrzeba wydania wyroku łącznego, a dalej, które ewentualnie przepisy będą miały zastosowanie w przypadku uznania, iż takowa potrzeba zachodzi.

Rozważając dopuszczalność wydania wyroku łącznego wobec skazanego na podstawie poprzednio obowiązujących przepisów co do zapadłych względem skazanego wyroków tj. wymienionych wyżej w punktach 1 i 2, stwierdzić należało, że nie zostały spełnione przesłanki do wydania wyroku łącznego obejmującego kary wymierzone w tych sprawach.

Warunki do orzeczenia kary łącznej według przepisów obowiązujących do dnia 30.06.2015r. zostały określone w art. 85 k.k. i nast. k.k. Zgodnie z przepisem art. 85 k.k. karę łączną orzeka się wówczas, jeżeli sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw zanim zapadł pierwszy wyrok, chociażby nieprawomocny co do któregośkolwiek z tych przestępstw i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu. Zawarty w art. 85 k.k. zwrot „zanim zapadł pierwszy wyrok” odnosi się do pierwszego chronologicznie wyroku, który zapadł przed popełnieniem przez sprawcę kolejnego (kolejnych) przestępstwa (vide: uchwała 7 sędziów SN - zasada prawna z dnia 25 lutego 2005r., sygn. I KZP 36/04, OSNKW 2005/2/13). Nadto – jak wskazał Sąd Najwyższy w uzasadnieniu powołanej uchwały – możliwe jest wystąpienie nie tylko jednego zbiegu realnego, ale i dalszych, przy spełnieniu warunków wskazanych w art. 85 k.k. Jednakże nawet przy kolejnych zbiegach obejmujących drugą, trzecią, itd. grupę przestępstw, zawsze wyjściowym punktem odniesienia będzie pozostawał ten chronologicznie „pierwszy wyrok”, zamykający kolejne „grupy przestępstw” pozostających w zbiegu. Oceny zbiegu realnego dokonywać należy z perspektywy postępowania sprawcy – czy kolejnych przestępstw dopuszcza się po wydaniu wobec niego wyroku (kolejnych wyroków), czy przed nim (nimi).

I tak, „pierwszym” chronologicznie wyrokiem jaki zapadł wobec skazanego G. P. (1) jest wyrok z dnia 27.02.2013 roku w sprawie o sygn. akt II K 187/12 (opisany wyżej w punkcie 1). Badając natomiast daty popełnienia przez skazanego kolejnych przestępstw, osądzonych wyrokiem opisany wyżej w pkt 2, to stwierdzić należy, że przestępstwa osądzone wyrokiem z dnia 19.11.2015 roku w sprawie o sygn. akt III K 161/10 (opisany wyżej w pkt 2) zostały popełnione w okresie od dnia 11.11.2007r. do dnia 10.01.2018r., czyli przed wydaniem wyroku z dnia 27.02.2013 roku w sprawie o sygn. akt II K 187/12, jednak kary wymierzone tymi wyrokami nie mogły zostać połączone w wyroku łącznym. Wskazać należy, że choć nadal figuruje w informacji z Krajowego Rejestru Karnego jako niezatarte skazanie w sprawie II K 187/12, mimo, iż upłynął już okres próby w tej sprawie i okres 6 miesięcy po upływie okresu próby (nadto uiszczono karę grzywny w sprawie II K 187/12) i nie zarządzono wykonania tej kary pozbawienia wolności we wskazanym okresie, to jednak obecnie - w związku z brzmieniem przepisów art. 78 § 1 i 1b k.k. oraz art. 108 k.k. - skazanie to nie jest zatarte z uwagi na kolejne skazanie w sprawie III K 161/10. W tym miejscu wskazać należy, że przed nowelizacją kodeksu karnego z dnia 1 lipca 2015 roku w doktrynie dominowało zapatrywanie, że art. 76 § 1 k.k. stanowi *lex specialis* do art.

108 k.k. Oznaczało to, że zasada jednoczesnego zatarcia wszystkich skazań sformułowana w art. 108 k.k., nie miała zastosowania do przypadku skazania z warunkowym zawieszeniem wykonania kary. Wobec zmiany przepisów w tym względzie, obecnie nie było możliwe połączenie w wyroku łącznym kary wymierzonej z warunkowym zawieszeniem jej wykonania w sprawie II K 187/12, mimo spełnienia formalnych warunków z art. 85 k.k. w brzmieniu obowiązującym do dnia 30.06.2015r., ponieważ kara ta formalnie niezatarta, nie podlega jednak już wykonaniu i nie było możliwe jej łączenie, niezależnie od prognozowanej do orzeczenia kary łącznej, ponieważ nie zarządzono jej wykonania w okresie próby i 6 miesięcy po jego upływie. W odniesieniu zatem do skazań w sprawach wymienionych wyżej w pkt 1 i 2, brak było warunków do wydania wyroku łącznego według przepisów obowiązujących do dnia 30.06.2015r. Na marginesie jedynie zaznaczyć należy, a to wobec treści wniosku złożonego przez skazanego, że z oczywistych względów nie podlegał rozważaniu przy analizie warunków do wydania wyroku łącznego wobec skazanego G. P. (1) wyrok wydany w sprawie Sądu Okręgowego w Poznaniu o sygn.. III K 51/09, ponieważ jest on nieprawomocny wobec skazanego (zapowiedź wniesienia apelacji przez obrońcę G. P.).

W świetle opisanej sytuacji procesowej skazanego, stwierdzić należało, że w tych okolicznościach nie ma warunków do wydania wyroku łącznego wobec skazanego i to zarówno według przepisów art. 85 i nast. k.k. w brzmieniu obowiązującym do dnia 30.06.2015r., jak i według obecnie obowiązujących przepisów, regulujących podstawy orzekania kary łącznej. Przypomnieć zatem należy, że zgodnie z art. 85 § 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 lipca 2015r. jeżeli sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu, sąd orzeka karę łączną. Z kolei jak stanowi § 2 tego artykułu, podstawą orzeczenia kary łącznej są wymierzone i podlegające wykonaniu, z zastrzeżeniem art. 89, w całości lub w części kary lub kary łączne za przestępstwa, o których mowa w § 1. Zgodnie z kolei z art. 85 § 3 k.k., jeżeli po rozpoczęciu, a przed zakończeniem wykonywania kary lub kary łącznej sprawca popełnił przestępstwo, za które orzeczono karę tego samego rodzaju lub inną podlegającą łączeniu, orzeczona kara nie podlega łączeniu z karą odbywaną w czasie popełnienia czynu.

Wobec powyższego, ustalając jak wyżej wskazano, że obecnie nie podlega wykonaniu wobec skazanego kara pozbawienia wolności orzeczona w sprawie II K 187/12 z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, jak i związane z w/w karą orzeczenie o karze grzywny na podstawie art. 71 § 1 k.k., a kara pozbawienia wolności orzeczona w sprawie III K 161/10 została w całości wykonana, to uznać należało, iż brak jest warunków do wydania wyroku łącznego wobec skazanego G. P. (1) także według przepisów obecnie obowiązujących.

Jeżeli bowiem chodzi o zasady orzekania kary łącznej według przepisów znowelizowanych od dnia 1 lipca 2015r., wskazać należy na regulację wprowadzoną przepisem art. 85 § 2 k.k., a mianowicie, że podstawą orzeczenia kary łącznej są wymierzone i podlegające wykonaniu, z zastrzeżeniem art. 89 k.k., w całości lub części kary lub kary łączne za przestępstwa, o których mowa w § 1 art. 85 k.k., przy czym zasady wymiaru kary łącznej określone w § 1 – 3 art. 86 k.k. stosuje się odpowiednio, jeżeli przynajmniej jedną z kar podlegających łączeniu jest już orzeczona kara łączna. Powyższy przepis statuuje negatywną przesłankę uniemożliwiającą wydanie wyroku łącznego wobec skazanego G. P. (1), ponieważ kara pozbawienia wolności orzeczona w sprawie III K 161/10, podobnie jak kara grzywny orzeczona w sprawie II K 187/12 zostały wykonane w całości, a to według przepisów obowiązujących od 1 lipca 2015r. stanowi przeszkodę do połączenia tych kar w wyroku łącznym. Powyższe wskazuje, że kara pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania orzeczona w sprawie II K 187/12 nie jest formalnie zatarta, choć nie podlega wykonaniu w rozumieniu art. 85 § 2 k.k., ponieważ nie jest możliwe zarządzanie jej wykonania, a co stanowi warunek negatywny do połączenia kary pozbawienia wolności orzeczonej w tej sprawie z warunkowym zawieszeniem jej wykonania z karą pozbawienia wolności wymierzoną w sprawie III K 161/10. Konieczne zatem było na podstawie art. 85 k.k. w zw. z art. 572 k.p.k. umorzenie postępowania o wydanie wyroku łącznego w zakresie kar orzeczonych wyrokami opisanymi wyżej w punktach 1, 2, gdyż w tym zakresie brak warunków do wydania wyroku łącznego. Powyższe stanowisko znajduje również oparcie w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 1 czerwca 2017r. IV KK 483/16 (Legalis nr 1625027), zgodnie z którym „jak stanowi art. 75 § 4 k.k., zarządzenie wykonania zawieszony kary pozbawienia wolności nie może nastąpić później niż w ciągu 6 miesięcy od zakończenia okresu próby. W rezultacie sąd I instancji nie jest uprawniony do połączenia węzłem kary łącznej kary pozbawienia wolności, w sytuacji gdy okres próby zakończył swój bieg i jednocześnie w ciągu kolejnych 6 miesięcy od zakończenia okresu próby nie zarządzono

wykonania tej kary”. Z kolei w wyroku z dnia 21 marca 2017r. w sprawie o sygn. III KK 72/17, Sąd Najwyższy stwierdził, że „w art. 85 § 2 k.k. chodzi o takie kary, w stosunku do których nie została zakończona procedura ich wykonania. W takim razie także o karach orzeczonych z warunkowym zawieszeniem ich wykonania, przed zakończeniem okresu próby oraz upływem okresu, w którym można wydać zarządzenie o wykonaniu kary warunkowo zawieszanej, nie można twierdzić, że nie podlegają wykonaniu. Z drugiej zaś strony nie może stanowić podstawy wymiaru kary łącznej kara, która nie podlega wykonaniu w momencie rozważania kwestii wymiaru kary łącznej, a więc taka kara, która nie podlega wykonaniu z tego powodu, że została już w całości wykonana lub nie została w całości wykonana, lecz zaktualizowały się przesłanki wykluczające jej wykonanie. Gdy chodzi o karę pozbawienia wolności, której wykonanie zostało warunkowo zawieszane, przesłanką wykluczającą jej wykonanie niewątpliwie jest upływ okresu próby oraz dalszych 6 miesięcy od zakończenia tego okresu, o czym mówi art. 75 § 4 k.k. w takim więc wypadku nie można przyjąć, że jest to kara podlegająca wykonaniu, zatem i podlegająca łączeniu” (Legalis nr 1587070). Podobnie orzekł również Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 14 marca 2017r. w sprawie sygn. IV KK 363/16, a także Sąd Najwyższy w dniu 22 czerwca 2017r. w sprawie o sygn. IV KK 189/17, kiedy stwierdził, iż „orzeczeniu bezwzględnej kary łącznej pozbawienia wolności stoi na przeszkodzie zatarcie jednostkowej kary pozbawienia wolności mającej charakter względny – a więc zdarzenia z art. 76 § 1 k.k. W takiej bowiem sytuacji kara pozbawienia wolności, która została orzeczona z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, byłaby wykonywana w ramach wyroku łącznego, jak faktycznie kara o charakterze bezwzględnym, chociaż upłynął okres próby i 6 kolejnych miesięcy. Art. 76 § 1 k.k. jednoznacznie na takie postąpienie nie pozwala” (Legalis nr 1665663).

Mając zatem na uwadze warunki wydania wyroku łącznego według przepisów obowiązujących od 1 lipca 2015r., a mianowicie, że łączeniu podlegają jedynie wymierzone kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu, podlegające wykonaniu w całości lub w części, to również brak warunków do wydania wyroku łącznego wobec skazanego, skoro kara orzeczona w sprawie III K 161/10 została w całości wykonana, natomiast wyrok w sprawie III K 51/09 jest nieprawomocny wobec skazanego. W związku z powyższym na podstawie art. 572 k.p.k. w zw. z art. 85 a contrario k.k. oraz art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015r., poz. 396) Sąd postanowił umorzyć postępowanie o wydanie wobec skazanego G. P. (1) wyroku łącznego z uwagi na brak ku temu warunków.

O kosztach orzeczono, jak w punkcie 2 sentencji.

/-/ SSO Dorota Biernikowicz